

Fra India med håp

"Det 21. blir Asias århundre," heter det. Men hva kan vi vente oss hvis denne spådommen går i oppfyllelse? Blir det en gjentakelse av Europas historie, med blodig maktkamp mellom Asias stormakter? Eller blir det bitre konflikter når Vesten kjemper for å beholde sitt hegemoni?

I januar var jeg i India for å delta i feiringen av 50 års uavhengighet. Møtet med India etter 20 års fravær fylte meg med en blanding av håp og fortvilelse. "Times of India" skrev på lederplass nyttårsften: "India kommer til å gå inn i neste årtusen med mer analfabeter, underernærte og husløse enn noe annet folk." Nesten en fjerdedel av befolkningen eller over 200 millioner befinner seg under fattigdomsgrensen.

Men det er ikke hele bildet: Tross kastevesen og eksplosive etniske og religiøse motsetninger har inderne greid å holde sammen. Innen sine grenser har de områder med et konfliktpotensiale som Tsjetsjenia, men de er fremdeles en nasjon. India har også klart å opprettholde et ekte folkestyre. Korrupsjon og maktmisbruk er utstrakt, men likevel: Den som faller i unåde hos folket må gå. En raskt voksende middelklasse kan utvikle seg til en bro mellom de fattigste og et menneskeverdig liv.

"Frihet betyr å velge. Vi kan velge den trangsynte egeninteressen, eller utvide hjerte og sinn for å ta inn andres behov og forhåpninger. Dette er en utfordring til unge mennesker som vil forme verden i samsvar med den morgenfriskheten de selv opplever. Bruk sjansen med takknemlighet og begeistring!"

Aung San Suu Kiy, den burmesiske fredsprisvinneren, i et budskap til Panchgani-konferansen.

Mitt håp ble ytterligere styrket av møtet med 300 indere under uavhengighetsfeiringen i "Asia Plateau", det store MRA-senteret i Panchgani øst for Bombay. Festen, eller man skulle kanskje heller si rådslaget, varte "fem heile dager til ende". Her var unge dynamiske folk fra storbyene med sosial ansvarsfølelse; industriledere preget av vestlig effektivitetstenkning, men med strategier for utvikling av lokalsamfunn og distrikter; bønder rotfestet i Indias rike kulturarv og åndelighet; intellektuelle med knivskarpe analyser av motsetningene og svakhetene i det indiske samfunnet; embedsmenn som var mer opptatt av landet enn av intrigene i maktens korridorer. Neste spalte tegner korte skisser av noen av disse menneskene.

Konferansen i Panchgani ble ledet av Rajmohan Gandhi, Mahatmaens sønnesønn, som er en av de ansvarlige for MRA's arbeid i India.

JJW

Skoler, brønner og jobber

Også India med en befolkning på 950 millioner beveges av enkeltmennesker. I det følgende beretter vi hva noen modige og målbevisste indere har gjort for å løse landets problemer. Vi traff dem i MRA-senteret i Panchgani.

Sushoba var et lite menneske i millionbyen Bombay. Hun hadde studert hotellfag før hun begynte å arbeide på heltid med MRA. Da kampene mellom hinduer og muslimer flammert opp i 1992/93, og nesten 1000 ble drept bare i Bombay, engasjerte hun seg for å hjelpe enkeltmennesker og løse konflikter. I dag er hun koordinator for Mohalla-komiteene, som arbeider for forsoning i byens 72 politidistrikter.

*

Farhad leder en industri med 850 ansatte i Pune nær Bombay. For å formidle mål og holdninger til de ansatte, har han gjennom 20 år sendt grupper til industriseminarene i Panchgani. Resultatene er ikke begrenset til bedriftens indre liv: Hele firmaet er engasjert i å forandre forholdene i distriktet. Sykehus og skoler er blitt bygget, brønner boret og arbeidsplasser opprettet. I en brosjyre skriver de: "Industrien har et disiplinert miljø hvor nyskapende idéer kan fødes og hvor det finnes ressurser til å sette dem ut i livet. Vi betrakter oss som katalysator for sosial forandring."

*

Etter å ha jobbet internasjonalt med MRA noen år, bl.a. i Norge, begynte Bhanu et lite trykkeri i Bombay. Etter to års slit begynte bedriften å tjene gode penger. Men pengene var ikke det viktigste for Bhanu og hans kone Varsha. De hadde egentlig alltid vært imot den internasjonale forbrukskulturen som nå sprer seg også i India. De tok et modig skritt for å styrke kulturlivet og selvbevisstheden i deres delstat, Maharashtra: Trykkeriet ble solgt, og Bhanu startet et litterært tidsskrift på det lokale skriftspråket, marati. Samtidig åpnet Varsha et lite bibliotek hvor folk kan låne og bytte litteratur og blader på marati. De tjener ikke stort, men det går en jevn strøm av mennesker til biblioteket, som er blitt enn slags kommunikasjons-cum-sjelesorg senter for området. Varsha står ved disken og prater og Bhanu sitter på kontoret og skriver og redigerer. Til sommeren står de som arrangører av en familiekonferanse i Panchgani.

*

Kiran Bedi er en av Indias best kjente kvinner. Først ble hun indisk juniormester i tennis, så Indias første kvinnelige politimester og endelig sjef for Indias største fengsel med 9000 innsatte. Hun mottok den prestisjetunge Magsaysay-prisen for

Forts. neste side

Generasjon på leting

Hvert år forbereder vi nyttårsleir og hvert år føler vi oss slitne og ganske uninspirerte foran oppgaven - slik var det også i år. Derfor er det utrolig å oppleve igjen og igjen at dagene på Lia gård blir en velsignet tid, en kilde å øse av resten av året. Det er mange tanker og opplevelser en bringer med seg hjem. Her blir det bare plass til å omtale et par som var viktige for meg.

Det har alltid vært vanskelig å forsone toleranse og åpenhet for andres livssyn med kallet om å formidle og utvikle sin egen tro. Nyttårsleirene har de siste årene utviklet seg til å bli et uttalt kristent fellesskap. Jeg har av og til fryktet at dette ville føre til at leirens funksjon som åpne forum for ulike mennesker og oppfatninger måtte vike.

I år hadde noen venner av meg invitert seg selv til nyttårsleir. De har selv ikke noen tro, men visste godt hva de gikk til og fryktet for så vidt møtet med et kristent fellesskap. Det faktum at disse hadde det som plommen i egget og uttrykte at de hadde funnet inspirasjon, utfordringer og ikke minst fellesskap og kommunikasjon, har overbevist meg om at et kristent fellesskap virkelig kan forenes med et åpent fellesskap.

Vårt tema i år var såkornet som må falle til jorden og dø før noe nytt skal kunne vokse fram. I den forbindelse brukte vi to dager på å utforske vår arv - hva av den vi vil ta med oss videre på veien og hva vi må legge bak oss. Det konkrete utgangspunktet for diskusjon var et seminar om den kristne kulturarv og en lysbildeferie om "The Rising Tide" - et MRA-magasin som ble utgitt på 30-tallet. De tanker som kom fram tydet på at vår generasjon ikke først og fremst har vanskelig for å tro, men for å uttrykke og formidle grunnleggende verdier. Før- og etterkrigstidens enkle språk og slagord skremmer oss fordi de uttrykker en svart-hvitt livsanskuelse og en skråsikker tro på det en holder for sant. Denne kritikken og uviljen mot enkle svar og en unyansert livsanskuelse er et grunnleggende trekk ved vår generasjon. Den er for så vidt sunn og gjør det vanskelig for en eventuell Hitler å komme til makten. Samtidig hemmer den oss. Vi kvier oss for å søke entydige svar. Da er det heller ikke rom for visjoner og dristige skritt.

Leirene på Lia gård har de siste årene skapt et dypt kristent fellesskap og gitt mange av oss en sterk åndelig forankring. Ikke desto mindre søker vi fremdeles å finne hvordan denne kilde kan kobles til et bredere samfunnsengasjement og bære frukt i form av konkrete svar på vår tids problemer.

Julie Wilhelmsen

Skoler, brønner

Forts. fra side 1

sitt arbeid i dette fengselet. I Panchgani fortalte hun: Jeg brukte alt Gandhi hadde lært oss. Hver kveld hadde vi tverr-religiøse møter med fangene, innbefattet fem minutters stillhet. Vi utfordret dem til å gjøre opp urett de hadde gjort mot andre. Vold og aggresjon ble en sjeldenhet."

JJW

Palestinsk flyktning

Personlige tragedier skjuler seg bak ufattelige flyktningetall verden rundt. Hos palestinske venner lærte jeg en slik menneskeskjebne å kjenne.

Rita er palestiner. For vel to år siden landet hun på flyplassen på Malta, på vei fra Syria hjem til Libya. Hun fikk en lite hyggelig beskjed. Libya hadde forandret sin politikk overfor palestinerne og nektet dem innreise på tross av at hun hadde bodd tyve år i landet. To timers diskusjon med politiet fulgte. De maltesiske myndighetene ga henne motstrebende oppholdstillatelse inntil hun kunne bosette seg i et annet land. Hun er fortsatt på Malta, har fått flyktningestatus under FNs beskyttelse, men er uten arbeid og rett til varig opphold. Sønnen, moren, en bror og en søster er i USA. Hun kan ikke få visum til Jordan hvor datteren er gift og bosatt. Libanon, hvor hun vokste opp, ønsker ikke palestinere tilbake. Ritas problem er at hennes far og dermed hele familien tilhører dem som måtte flykte fra Palestina i 1948. Deres skjebne skal etter avtale først diskuteres om noen år.

Nå har hun søkt om visum til Italia, Tyskland, Spania og USA. Uten resultat. Land og myndigheter beskytter sine interesser med lover og regler, mens mennesker som Rita står utenfor og banker på låste dører.

Ritas ansiktstrekk forteller hvordan håp og fortvilelse skifter om overtaket. Hennes første minner er fra et telt i en palestinsk flyktningeleir i Libanon. Etter en tid sørget FN for små hus. En familie med to eller tre barn kunne få to rom. Vann måtte hentes fra en felles kran ute i leiren. Kloakken rant i åpne kanaler. Det var iskaldt om vinteren. Rita og søsknene var heldige. Faren var slakter og tok ull fra sauene til å lage tepper.

I 1974 brøt borgerkrigen løs i Libanon. "Jeg husker døde og sårede ligge i gatene. Blodet fløt." Minnene fra den tiden forfølger henne ennå. Hennes ekteskap ble også et mareritt. Det gikk nedover med helsa. Hun fikk epileptiske anfall to til tre ganger i uka. Etter fem års ekteskap forlot hun sin mann. Farmoren tok seg av barna. "Jeg var ikke i stand til å ta vare på meg selv. Jeg brukte valium og alkohol for å flykte fra volden i familien og i landet."

Da Israel invaderte Libanon i 1982, bestemte hun seg for å reise til Libya og klarte å få med seg barna, som var blitt åtte og ti år gamle. Flere gode år fulgte. Men nå er hun altså strandet på Malta.

Hennes kristne tro har med venners hjelp etterhvert blitt et ankerfeste i et stormfullt liv. Den har også gitt helbredelse. "Jeg har ikke lenger epileptiske anfall og er blitt fri fra alkohol- og pillemisbruk. Røyken har jeg også klart å stumpe. Inntil for to år siden røykte jeg tre til fire pakker daglig." Hun siterer fra Bibelens Salme 50: "Kall på meg på dødens dag, så vil jeg utfri deg, og du skal prise meg."

Rita har opplevd Guds kjærlighet og venners omsorg. Vil hun få oppleve en viss grad av rettferdighet og finne et land som vil ta imot henne?

Bjørn Ole Austad

Nyheter om MRA

MINNESOTA: En dialog mellom bønder fant sted i Minnesota i midten av november. Blant deltakerne var tre fra Thailand, tre fra Kambodsja, en fra Laos, to fra India og en fra Zaire. I tillegg kom bønder fra Sverige, Polen, Frankrike, England og Kanada. I programmet var lagt inn to dager med besøk på gårder i området.

ROCKY MOUNTAINS: Etter deltakelse i konferansen i Caux i fjor, arrangerte en gruppe fra Denver et møte over tre dager for å lansere MRA i byen. Ordføreren i Denver erklærte den 16. november som "Caux in the Rockies day". En gruppe lanserer nå et senter for forretningsetikk og vil stå for et internasjonalt forum ved konferansen i Caux i 1997.

MINNEAPOLIS/ ST. PAUL: Tvillingbyene Minneapolis/ St. Paul vil stå som vertskap for en større internasjonal MRA-konferanse i slutten av juni. Arrangører er de 40 fra Minnesota som var i Caux sist sommer. En av hensiktene er å mobilisere støtte for forskjellige pågående initiativ, som aksjonen "Håp i byene", forsoningsarbeidet ved FN og arbeidet for en ny motivering i industrien.

NIGERIA: En av Afrikas muslimske ledere, Emiren av Kano, inviterer 19. - 25. april folk fra hele kontinentet til en konferanse i Kano. Målet er å bidra til Frank Buchmans visjon for Afrika som en fredsfaktor i verdenssamfunnet. Under konferansen feires Durbar, en fargerik begivenhet der alle de tradisjonelle herskere i emiratet rir til hest som en æresbevisning overfor Emiren.

POLEN: Det sjette MRA-møtet for bildende kunstnere fant sted i det sørvestre hjørnet av Polen i november. 24 kom fra Østtyskland, Russland, Sverige, Ukraina og Polen selv. I fokus sto spørsmålet om identitet, tro og forholdet mellom kunstneren og samfunnet. 150 arbeider - oljemalerier, akvareller og grafikk - ble vist på en åpen utstilling. En ny sammenkomst er planlagt for neste høst.

CAUX: Nyttårskonferansen i Caux samlet ca. 200 deltakere. Den fokuserte på familielivet. I verkstedene var det maling og tegning, musikk og sang. Programmet var forberedt av nederlandske familier og 75 nederlendere deltok.

OSLO: "Oppgjør og forsoning - personlig og internasjonalt" var emnet på en temakveld i Frogner menighet i februar. Møtet ble innledet av sokneprest Inge Mannsåker og Jens Jonathan Wilhelmsen fra Moralsk Opprustning. "Jeg vet det er et menneske jeg har noe uoppgjort med - og jeg går herfra for å bringe det i orden," var kommentaren fra en av de tilstedeværende. Samme morgen ble Wilhelmsen intervjuet om Moralsk Opprustning i Østlandssendingen.

KRISTIANSAND: Oddvard Munksgaard anmeldte i februar Einar Engebretsens bok "Gamle hjem for nedslitte ord" i Fædrelandsvennen. "De nedslitte ord som vi for lengst har henvist til gamle hjemmet er ord som kjærlighet, frihet, ansvar, solidaritet, bluferdighet og måtehold," skriver han. "Men alle bar de i seg verdier som er devaluert, mobbet, misforstått og maltraktert. Spaltisten fører sin beskjedne kamp for en moralsk gjenoppbygging gjennom en håndfull velskrevne små epistler, som egentlig burde angå oss alle."

Ukrainere studerer demokrati

MRA har skapt et nettverk av menneskelig kontakt i tidligere kommunistland etter at jernteppet ble borte. Det har preget somrene i Caux de siste årene. Flere konferanser med representanter for land rundt Østersjøen har vært holdt. I England startet "Foundations for Freedom" (FFF) sin virksomhet for tre år siden.

FFF's mål er å bringe unge mennesker fra Øst og Vest sammen for å gi en visjon av hva Guds livslover betyr for den enkelte og samfunnets liv. Det holdes "besøkskurs" der en ledergruppe fra Vest lever sammen med en noe større gruppe fra Øst en ti dagers tid. Hver høst blir det holdt et tre ukers internasjonalt kurs på MRA-senteret Tirley Garth i Midt-England, med deltakere fra disse besøkskursene.

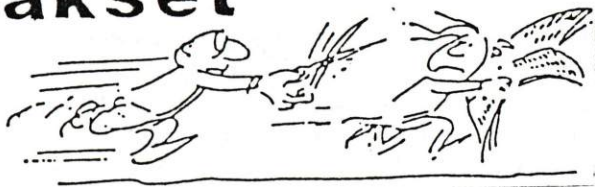
I Norge ble det holdt to seminarer i MRA-regi for polske politikere med økonomisk støtte fra Utenriksdepartementets bevilgning for demokratibyggingstiltak. For to år siden fulgte FFF i England dette opp med et seminar for ukrainske politikere. FFF har i noen grad konsentrert seg om Ukraina, og den britiske ambassadør til Ukraina har fått interesse for dette arbeidet. Ambassaden har støttet økonomisk et nytt kurs for unge ukrainske parlamentarikere nå i februar, der undertegnede deltok. Det kom ti unge parlamentsmedlemmer i 30-40 årsalderen fra forskjellige partier, to av dem fra det ukrainske kommunistpartiet. De bodde alle i private hjem i London de første fem dagene, møtte fremtredende representanter i Parlamentet og i utenriksdepartementet, og deltok i seminarer om demokratibygging.

De siste fem dagene var basert i Tirley Garth. De var gjester hos Liverpools lokalmyndigheter og fikk innsyn i hvordan lokaldemokratiet fungerer. En annen dag var det utflykt i godt vær gjennom praktfull natur til Wales, der besøket på en to-språklig skole gjorde inntrykk. Lokalpolitikerne poengterte sterkt kampen for uavhengighet fra England, og sa de hadde tro på hjelp fra EU til dette. På et engelsk familiegårdsbruk vakte en tredve år gammel traktor som fortsatt var i full bruk, stor interesse og ble livlig fotografert.

Ved måltider og samtaler ble vennskap utviklet. Etterhvert begynte hjertedørene å åpne seg. Demokratibygging tar tid, men det har begynt.

Johannes Østtveit

sakset

Med hensyn til forestillingen om at russere simpelthen ikke begriper hva demokrati handler om, eller er misfornøyet med det, så viser meningsmålingene noe helt annet. Når russere blir bedt om å vurdere demokratiske friheter enkeltvis, - religion, tale- og forsamlingsfrihet, uavhengig politisk aktivitet, - så foretrekker de nåtiden fremfor fortiden med et flertall som har øket jevnt og nå er så stort som 5 til 1.

Offentlige holdninger av denne art garanterer neppe god politikk eller sterke demokratiske institusjoner, men uten dem vil hverken politikk eller institusjoner overleve lenge. For alle Russlands problemer betyr dette å stake ut en lang og humpete, men solid vei til politisk og økonomisk normalitet.

Stephen Sestanovich, International Herald Tribune, 30.12.96

Spøkelsene fra 2. verdenskrig fortsetter å plage nåtiden etter mere enn et halvt århundre. Ord om forsoning har ingen tyngde medmindre de er alvorlig ment. Protestene hertillands mot kompensasjon for koreanske kvinner som ble tvunget til prostitusjon for japanske soldater, sår tvil om japansk oppriktighet. Det gjør også forsøkene på lettvent å gjemme seg bak traktatbestemmelser. Forsoning mellom Japan og dets fiender og ofre fra krigen krever utrettelige anstrengelser, store uttelling og fremfor alt ærlighet og oppriktighet. Dette er det moralske maraton som ligger foran oss.

Leder i Japan Times, 24.1.97

Mitt grunnleggende syn på samfunnet er at alle har sin ambisjon og sin målsetting. De ønsker å gjøre det godt, å komme videre. Men det kan de bare lykkes i innen et samfunn som viser barmhjertighet, har sans for anstendighet og tar sin forpliktelse overfor menneskene alvorlig.

Tony Blair, leder for det engelske arbeiderpartiet, The Independent, London, 26.1.97

Hvordan rense systemet? Virkemidlet ligger i å forandre holdningen til makt i overensstemmelse med "dharma" (grunnprinsipper basert på religion). Det haster med å reformere vår politikk. Dharma er midlet mot forurensning poli-

tikk. Bare dharma har kraft til å overvinne syndige tanker, grådighet etter makt og penger og utvikle rett holdning hos dem som søker høyere politiske embeder.

Høyesterettsdommer M. Rama Jois, Indian Express, Bombay, 14.1.97

Andrej Sakharov hadde stor innflytelse på en generasjon som fant ut at selv under de vanskeligste omstendigheter er det mulig å leve etter sin samvittighet. Ved hans eget eksempel og hans egne ord påvirket han tusener av mennesker, - og jeg var en av dem.

Nathan Sharansky, israelsk statsråd og tidl. russisk dissident, Boston Globe, 29.1.97

Det fører ingensteds hen bare å skylde på militarister, rasister og andre voldstilhengere for det uføre vi er kommet opp. Vanskeligere er selvransakelse som går lengre enn kritikk mot andre. Den ser innover og stiller det personlige spørsmålet: Hva mere skulle jeg gjøre for å skape fred og rettferd - hjemme i egen stue eller over land og hav? Få er kalt til å gjøre storverk, men vi kan alle gjøre små ting på en stor måte.

Colman McCarthy, International Herald Tribune, 30.12.96

Å bruke fortiden som middel til å ramme nasjoner i nåtiden kan gi grobunn for ny bitterhet. Hvis hollendere, koreanere eller kinesere fortsetter å hate barna og barnebarna til dem som engang angrep dem, vil angripernes etterkommere til slutt føle at de er ofrene. Jøder og andre minoriteter som er blitt forfulgt, må aldri igjen bli brennemerket. Men først når vi holder fast på det samme prinsippet overfor tidligere fiender, kan vi sies å ha lært av historien.

Ian Buruma, forfatteren av bok "Skyldens pris. Krigsminner i Tyskland og Japan", Newsweek, 24.2.97

Opprinnelig natur inngir en evighetsfølelse. Vi blir små i et drama som er nesten uendelig mye større enn oss. Hverdagens problemer blekner... Samtidig er vi en del av denne evigheten - det gjør oss større. Og det er ikke egoet som vokser - eller troen på at alt er tillatt. Det er en opplevelse av fellesskap med alt som eksisterer.

Steinar Lem i Folkeveit nr. 1, 1997

NY VERDEN vil fremme en forandring i både menneskers holdninger og i samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Kristi forvandlende kraft. Bladet beretter om et globalt arbeid som er åpent for alle, og om kampen mellom ondt og godt som pågår i ethvert menneske og folkeslag.

UTGIVER: Moralsk Opprustning, Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo.
Tlf. 22 55 94 30. Fax 22 44 85 04. Postgiro 0804.5125794. Bankgiro 6030.05.08831.

ANSVARLIGE: Bjørn Ole Austad og Jens J. Wilhelmsen.